

Dret constitucional

Codi: 101120
Crèdits: 6

2024/2025

Titulació	Tipus	Curs
2500259 Ciència política i gestió pública	OT	3
2500259 Ciència política i gestió pública	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Alfredo Ramirez Nardiz

Correu electrònic: alfredo.ramirez@uab.cat

Equip docent

(Extern) professor a determinar (pendent de concurs)

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Per a l'estudi de l'assignatura de Dret Constitucional no es requereixen prerequisits, però és recomanable haver superat l'assignatura de Fons de Dret Públic que es cursa en els estudis de grau.

Objectius

El contingut d'aquesta assignatura s'aborda al voltant de dos eixos temàtics: d'una banda, l'estructura i organització de les institucions constitucionals des de l'òptica de la distribució multinivell del poder (tant a nivell horitzontal com territorial). D'altra banda, els drets fonamentals en tant que elements objectius i subjectius del sistema constitucional.

Competències

Ciència política i gestió pública

- "Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets."
- Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.

- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar autònomament.
- Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i valorar críticament els elements jurídics de les relacions del poder polític amb la ciutadania i, en general, en els processos polítics.
2. Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
3. Descriure els elements bàsics de la monarquia parlamentària a Espanya.
4. Descriure els fonaments teòrics i l'evolució històrica del constitucionalisme espanyol, i descriure els fonaments teòrics i l'evolució històrica del constitucionalisme europeu i nord-americà.
5. Exposar el concepte de constitució, els principis constitucionals bàsics i els principis de l'estat de dret i de l'estat social i democràtic.
6. Exposar el concepte i les fonts del dret administratiu, i les lleis i els reglaments.
7. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
8. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
9. Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.
10. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
11. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
12. Treballar autònomament.
13. Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.

Continguts

PROGRAMA DE DRET CONSTITUCIONAL

Part I. L'organització dels poders públics

Tema 1. Introducció.

- 1.1.- La Constitució com a norma jurídica suprema
- 1.2.- Estructura i funció de la Constitució
- 1.3.- La configuració del sistema constitucional multinivell

Tema 2. L'organització horitzontal del poder públic

- 2.1.- L'estructura orgànica de l'Estat
- 2.2.- Òrgans constitucionals i òrgans de rellevància constitucional
- 2.3.- El conflicte d'atribucions entre òrgans constitucionals de l'Estat

Tema 3. Òrgans constitucionals I

- 3.1.- El Cap de l'Estat: la Corona

3.2.- El sistema parlamentari espanyol: les Corts Generals.

3.3.- El Govern i l'Administració

3.4.- Les relacions Govern-Corts Generals

Tema 4. Òrgans constitucionals II

4.1.- El poder judicial. El Consell General de l'Poder Judicial

4.2.- El Tribunal Constitucional

4.3.- Altres òrgans: el Defensor del Poble, el Tribunal de Comptes

Tema 5. L'organització territorial de l'Estat

5.2.- El model de la Constitució de 1978: l'Estat de les autonomies

5.3.- Els principis constitucionals de l'Estat de les autonomies.

5.4.- L'autonomia local

5.5.- La Unió Europea

Tema 6. L'organització institucional i competencial de les comunitats autònomes

6.1.- L'estructura institucional de les comunitats autònomes

6.2.- L'organització interna de les comunitats autònomes: òrgans legislatius, executius i altres òrgans autonòmics

6.3.- El marc competencial de l'Estat i les comunitats autònomes.

Tema 7. Les relacions entre l'Estat i les entitats d'àmbit territorial

7.1.- Els mitjans de resolució de conflictes entre l'Estat i les comunitats autònomes. Conflicte de competències.

7.2.- Conflictes en defensa de la autonomia local

7.3.- Conflictes amb la Unió europea

Part II El reconeixement de drets en la Constitució

Tema 8.- La dignitat humana com a fonament dels drets fonamentals.

8.1.- Els drets com a fonament del sistema democràtic

8.2.- La doble dimensió, subjectiva i objectiva, dels drets fonamentals

8.3.- Els drets fonamentals en la Constitució, en el Conveni Europeu de Drets Humans, en el Dret de la Unió Europea i en altres sistemes de protecció de drets.

Tema 9.- Casos actuals en matèria de drets i llibertats fonamentals

9.1.- Casos en matèria de llibertat personal

9.2.- Casos en matèria de participació

9.3.- Casos en matèria de drets econòmics, socials i culturals

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	30	1,2	1, 3, 4, 5
Seminaris de discussió de textos	20	0,8	2, 4, 5, 9, 7, 11
Tipus: Supervisades			
Preparació de les pràctiques	4,5	0,18	1, 9, 8, 11, 12
Preparació del treball	10	0,4	1, 3, 4, 10, 11, 12
Tutoria	1	0,04	8
Tipus: Autònomes			
Estudi temari assignatura	51	2,04	1, 9, 8, 10, 11, 12
Lectura textos	26	1,04	1, 9, 8, 11, 12

1

1.1. Classes magistrals: on els estudiants adquireix a través de la transmissió de coneixements del professor / professora les bases conceptuals de la matèria i senta el marc jurídic normatiu i jurisprudencial.

1.2. Classes de seminari: com a espai d'aprenentatge on els estudiants assumeixen un rol preferentment actiu per a, juntament amb el professor /professora, analitzar i interpretar preguntes, qüestions o casos prèviament elaborats a fi de desenvolupar i consolidar el contingut essencial explicat en les classes teòriques.

2. Activitats supervisades: Es tracta d'activitats que els estudiants desenvoluparan en aula, amb la supervisió i suport del professor / professora. Es tracta de la solució d'algun supòsit pràctic en aula.

3. Activitats autònomes: Es tracta d'activitats en les quals l'estudiant s'organitza el temps i esforç de manera autònoma sigui de manera individual o grupal .

3.1 Estudi de l'assignatura.

3.2 Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran lliurades i d'exposició a l'aula. Es tracta de casos pràctics proposats amb antelació suficient pel professor o bé de l'elaboració de recensions crítica de llibres, lectures o normatives.

3.3 Cerca de bibliografia, jurisprudència i materials per a la resolució dels casos pràctics i complementar les qüestions teòriques

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova final	20%	1	0,04	1, 2, 3, 5, 9, 8, 10, 11, 12
Prova parcial	20%	1	0,04	1, 2, 3, 5, 8, 10, 11, 12
Pràctica (1)	10%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 6, 5, 9, 8, 7, 10, 11, 12, 13
Pràctica (2)	20%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 6, 5, 9, 8, 7, 10, 11, 12, 13
Treball de recerca	30%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 6, 5, 9, 8, 7, 10, 11, 12, 13

Les competències d'aquestes matèries s'avaluaran de forma continuada mitjançant les següents activitats:

- Dues proves escrites. Correspondrà a un màxim del 40% de la nota. La prova final serà de tota l'assignatura
- Dues pràctiques. Amb un valor total de fins al 30%. Una pràctica escrita de preparació individual, amb una valoració del 10%, i una altra pràctica de tipus grupal, amb una valoració del 20%.
- Elaboració d'un treball de recerca i presentació d'una síntesi oral a la classe. Amb una valoració del 30%.

A l'inici de curs es presentarà i es farà una explicació del programa de l'assignatura que preveu aquesta guia, així com el cronograma d'activitats, el sistema d'avaluació, i el sistema de reavaluació de les activitats suspeses. La reavaluació només podrà realitzar-se si l'alumne ha seguit l'avaluació continuada. Totes aquestes indicacions també seran exposades al campus virtual/Moodle.

L'alumnat que copii o intenti copiar en una prova escrita tindrà un 0 en l'examen. L'alumnat que presenti una pràctica en què hagi plagiat obtindrà un 0, i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspensarà l'assignatura.

AVALUACIÓ ÚNICA: consistirà en fer un examen teòric de tota la matèria amb un valor del 40% de la nota total, un examen pràctic de tota la matèria amb un valor del 30% de la nota total i la presentació i defensa oral d'un treball amb un valor del 30% de la nota total.

Bibliografia

Bibliografia de l'assignatura:

- FOSSAS, Enric.- PÉREZ FRANCESC, Joan.Lluís. Lliçons de Dret Constitucional, Barcelona: Proa
- LÓPEZ GUERRA, Luis. 1994. Introducción al Derecho Constitucional, València: Tirant Lo Blanch. *(Aquest llibre està disponible a la Biblioteca Digital UAB)*
- MOLAS BATLLORI, Isidre. 2004. Derecho Constitucional. Madrid: Tecnos.
- BARCELÓ, Merce.- VINTRÓ, Joan (coord.), Dret Públic de Catalunya, Barcelona, Atelier
- ALBERTÍ, Enoch. i altres: Manual de Dret Públic de Catalunya. Barcelona, IEA

Manuais:

- ÁLVAREZ CONDE, Enrique. Curso de Derecho Constitucional, 2 vols, Tecnos, Madrid.

- BALAGUER CALLEJÓN, Francisco (y otros) Derecho Constitucional, 2 vols., Tecnos. Madrid.
- FERNÁNDEZ SEGADO, Francisco.: El sistema constitucional español. Dykinson, Madrid, 1992.
- GÓMEZ SÁNCHEZ, Yolanda. Introducción al régimen constitucional español, Sanz y Torres, Madrid.

- GARCÍA PELAYO, Manuel., Derecho Constitucional comparado, Alianza, Madrid, 1999

- LOPEZ GUERRA, Luis. (y otros) Derecho Constitucional, 2 vols. Tirant lo Blanc, Valencia.
- PÉREZ ROYO, Javier. Curso de Derecho Constitucional, Marcial Pons, Madrid.

- RODRÍGUEZ RUIZ, Blanca. Constitución y género. Mujeres y Varones en el Orden constitucional español, Juruá, Lisboa, 2017.

Enllaços web:

- <http://www.vlex.com>
- <http://www.noticias.juridicas.com>
- <http://www.casareal.es>
- <http://www.congreso.es> (portal de la Constitución)
- <http://www.senado.es>
- <http://www.lamoncloa.gob.es>
- <http://www.poderjudicial.es>
- <http://www.tribunalconstitucional.es>
- <http://gencat.cat>
- <http://institucions.politiques.com>

Programari

Aquesta assignatura no requereix de programari específic

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Espanyol	segon quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	51	Espanyol	segon quadrimestre	tarda